

На основу чланова 22. и 24. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Зоран Ивошевић, Љиљана Смајловић, Тамара Скрозза, Филип Шварм, Петар Јеремић, Стојан Марковић, Божо Прелевић и Владо Мареш, на седници одржаној 12.12.2013. године, једногласно доноси

ОДЛУКУ

Текстом „Соња Бисерко сведок Хрватске у тужби за геноцид против Србије“, објављеним 12.11.2013. године, дневни лист „Блиц“ **није прекршио одредбе Кодекса новинара Србије.**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Хелсиншки одбор за људска права поднео је, уз сагласност Соње Бисерко, жалбу јер је лист, како је наведено, „противно међународноправним узусима и пракси да се имена сведока у међудржавним споровима чувају као тајна како им не би била угрожена безбедност“, објавио име Соње Бисерко као потенцијалног сведока Републике Хрватске у спору са Србијом пред Међународним судом правде. У жалби се цитира изјава шефа правног тима који затупа Србију Саше Обрадовића који каже: „Немамо право да три месеца пред почетак суђења објављујемо имена сведока, јер би то угрозило њихову сигурност“. Он такође објашњава и да је са хрватском страном направљен договор да се о доказима не говори у јавности, јер „тима нико не добија, само се подижу страсти“. Подносилац жалбе закључује и да то што у објављеној информацији није наведен извор упућује на закључак да је онај ко је дао информацију (највероватније неко из државних институција) знао да не сме да је објави или био свестан последица тога. Хелсиншки одбор за људска права сматра да је овим прекршана одредба Кодекса по којој новинар не сме слепо да верује извору информација, односно има обавезу да обавести читаоца о томе да он има непосредан интерес да то објави, у овом случају, да се се неким обрачуна.

У одговору на жалбу, адвокат „Блица“ навео је да грађани Србије имају право да буду упознати са детаљима судског процеса који се против њихове државе води пред Међународним судом правде, а који одлукује начело јавности. У складу са тим, јавно гласило има не само право, него и обавезу да саопштава информације од јавног значаја. Такође, како је истакнуто, тема текста није мишљење о избору Соње Бисерко за сведока, већ састав правних тимова две земље, а информација о њеном сведочењу објављена је без икаквог коментара, и ништа у тексту не наводи читаоца на дискриминацију или мржњу према њој. „Како подносилац жалбе доводи у питање само објављивање спорног текста, а не и истинитост објављених информација, напомињемо да жалби треба приступити са посебним опрезом јер се забраном објављивања информације лако долази до кршења права на слободу изражавања, права објективног и неселективног објављивања, што доводи до ускраћивања права грађана да буду обавештени и да примају информације“, истиче се, између осталог, у одговору на жалбу.

Чланови Комисије за жалбе закључили су да редакција „Блица“ није урадила ништа што би било супротно етичким правилима професије. По свему судећи, не постоји забрана суда да се објаве имена сведока, већ само интерени договор правних тимова Хрватске и Србије, који не обавезује медије. Насупрот томе, по мишљењу чланова Комисије, постоји оправдан интерес јавности да зна све детаље судског процеса пред Међународним судом правде, па и имена сведока. „Блиц“ је ту информацију саопштио у складу са правом на слободно информисање и са мером, ни на који начин не подстичући мржњу према Соњи Бисерко, као потенцијалној сведокињи, што би могло да доведе до угрожавања њене безбедности. Због тога је Комисија једногласно одлучила да не прихвати жалбу Хелсиншког одбора за људска права.

Београд, 12.12.2013.

Председавајући

Зоран Ивошевић

На основу чланова 22. и 24. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Зоран Ивошевић, Тамара Скрозза, Филип Шварм, Петар Јеремић, Стојан Марковић, Божо Прелевић и Владо Мареш, на седници одржаној 12.12.2013. године, већином гласова

ОДЛУКУ

Текстовима „Добри пријатељи иду на суд“ и „Није јасно о чему ће сведочити Соња Бисерко“, објављеним 13. и 24. новембра 2013. године у штампаном и онлајн издању, дневни лист „Политика“ **није прекршио одредбе Кодекса новинара Србије.**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Хелсиншки одбор за људска права, уз сагласност Соње Бисерко, поднео је жалбу због коментара објављеног 13. новембра у којем је, како је наведено, објављено име Соње Бисерко као потенцијалног сведока Хрватске у спору са Србијом пред Међународним судом правде. По оцени подносиоца жалбе, то је „противно међународноправним узусима и пракси да се имена сведока у међудржавним споровима чувају као тајна како им не би била угрожена безбедност“, а спорни коментар је заправо и покренуо медијску кампању против Соње Бисерко. Подносилац жалбе навео је и да је у интервјуу који је „Политици“ дао „Тибор Варади 24. новембра, тенденциозно извучен наслов „Није јасно о чему ће сведочити Соња Бисерко“. Овим је, по мишљењу Хелсиншког одбора за људска права, прекршен одељак Кодекса новинара који се односи на одговорност новинара, односно на то да одговорност читаоцима, новинар не сме да подреди интересима других, а посебно издавача, владе и других државних органа, као и да се мора супротставити свима који крше људска права и залажу се за било коју врсту дискриминације, говор мржње и подстицање насиља.

У одговору редакције „Политике“ на жалбу наводи се да је вест о сведочењу Соње Бисерко која је објављена у коментару, јавности већ била позната, јер је дан раније то објавио „Блиц“ , а пренели су и други медиј. Осим тога, у Статуту Међународног суда не стоји забрана објављивања такве информације, а судски спор је отворен за јавност. „Такође међународноправни узуси могу да се односе само на државе учеснице спора, односно на њихове правне тимове, а не и на медије“, истиче се у одговору. „Политика“ такође објашњава да је наслов ауторизованог интервјуа са Тибором Варадијем у духу онога што је рекао, јер је он навео разлоге због којих би се, по његовом мишљењу, „могло поставити питање релевантности њеног сведочења“.

Већина чланова Комисије сматрала је да објављивање имена потенцијалног сведока не представља кршење Кодекса, као и да постоји интерес јавности да се знају детаљи спора који Хрватска води против Србије пред Међународним судом правде. Такође, како је оцењено, наслов интервјуа одговара ономе што је саговорник рекао, сам интервју је врло информативан, и не само да не постиче на мржњу и дискриминацију, него, у извесној мери и смирује ситуацију. Ни у једном од два спорна текста Комисија није пронашла елементе дискриминације засновне на политичком и другом мишљењу, на шта је указао подносилац жалбе, нити је могла да закључи да лист води кампању против Соње Бисерко. Један члан Комисије сматрао је да „Политика“ јесте прекршила Кодекс.

Комисија је, тако, са шест гласова „за“ и једним „против“ одлучила да **„Политика“ објављивањем спорних текстова није прекршила Кодекс новинара Србије.**

Београд, 12.12.2013.

Председавајући
Зоран Ивошевић